

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darbaspēka pieprasījuma īstermiņa prognozes

Iveta Cederštrema
Analītikas un statistikas nodaļas analītiķe
iveta.cederstrema@nva.gov.lv

Novembris, 2023, Rīga

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Saturs

1. Darba tirgus prognozēšana
  - Īstermiņa
  - Vidēja termiņa un ilgtermiņa
2. Īstermiņa prognožu sagatavošana
3. Īstermiņa prognožu pielietošana

Darba tirgus prognozēšana

Darba tirgus prognozēšanu veic divas iestādes (NVA un EM), kas atspoguļotas divās prognožu platformās:

- **Īstermiņa** (1 gads) – **NVA**
<https://prognozes.nva.gov.lv/en>
- **Vidēja termiņa** (7 gadi) un **ilgtermiņa** (10-20 gadi) – **EM**
<https://prognozes.em.gov.lv/en>

Darba tirgus prognozes ir viens no instrumentiem, kas prognozē darba tirgus neatbilstību veidošanos nākotnē.

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darba tirgus prognozēšanas platformas (NVA un EM)

Ekonomikas ministrija

EM darba tirgus vidēja
termiņa un ilgtermiņa
prognozes

<http://prognozes.em.gov.lv>

Īstermiņa un ilgtermiņa prognozes papildina viena otru:

Vidēja termiņa un
ilgtermiņa prognoze
plašākai ainai:

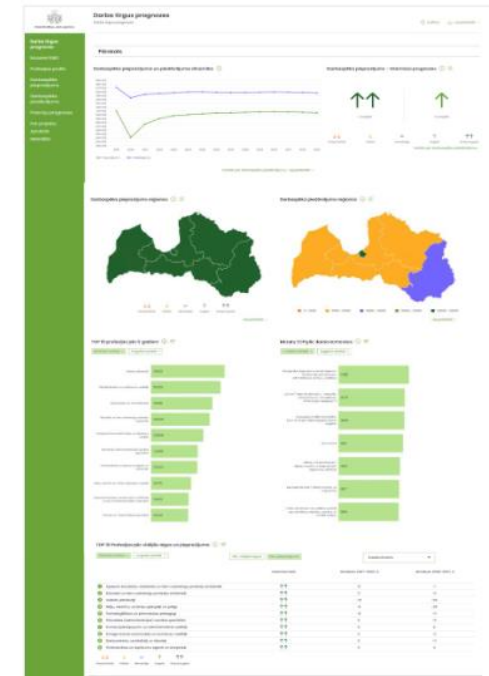
- Demogrāfija
- Nozares
- Profesijas
- Izglītība
- Izglītojamo skaits
- Nodarbinātība un bezdarbs

Īstermiņa prognozes
konkrētākai un
dziļākai/ individuālai
informācijai:

- Profesijas
- Nozares
- Reģioni
- Prasmes

Nodarbinātības valsts aģentūra

NVA īstermiņa darba
tirgus prognozes

<http://prognozes.nva.gov.lv>

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Īstermiņa darba tirgus prognožu sagatavošanas process

- Īstermiņa prognožu metodika un ekonometriskais modelis ir izstrādāts 2014. gadā un tiek atjaunināts ik pēc 5 gadiem (pēdējais atjauninājums bija 2018.–2019. gadā)
- Dati modelī tiek ievietoti reizi gadā (no marta līdz aprīlim)
- Īstermiņa prognoze tiek aprēķināta un publicēta NVA prognožu platformā aprīlī

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Īstermiņa prognozēšanas rīks ir balstīts uz ekonometriskā modeļa aprēķiniem, kuros tiek izmantoti sekojoši dati prognožu sagatavošanai

Nodarbinātības valsts aģentūra

Darba devēju aptaujas dati (DDA, ja tādi ir)

Centrālā statistikas pārvalde

Darbaspēka apsekojuma dati par nodarbinātību

Valsts ieņēmumu dienests

Dati par reģistrētajiem nodarbinātajiem un nostrādātajām stundām, vecumu un nozarēm

Ekonomikas ministrija

Pievienotās vērtības prognozes pa nozarēm

EUROSTAT

Faktiskie (iepriekšējie) dati par reālo pievienoto vērtību pa nozarēm un faktiskie (iepriekšējie) dati par nodarbinātību pa nozarēm

ISCO

Profesiju klasifikatora dati (4 zīmes)

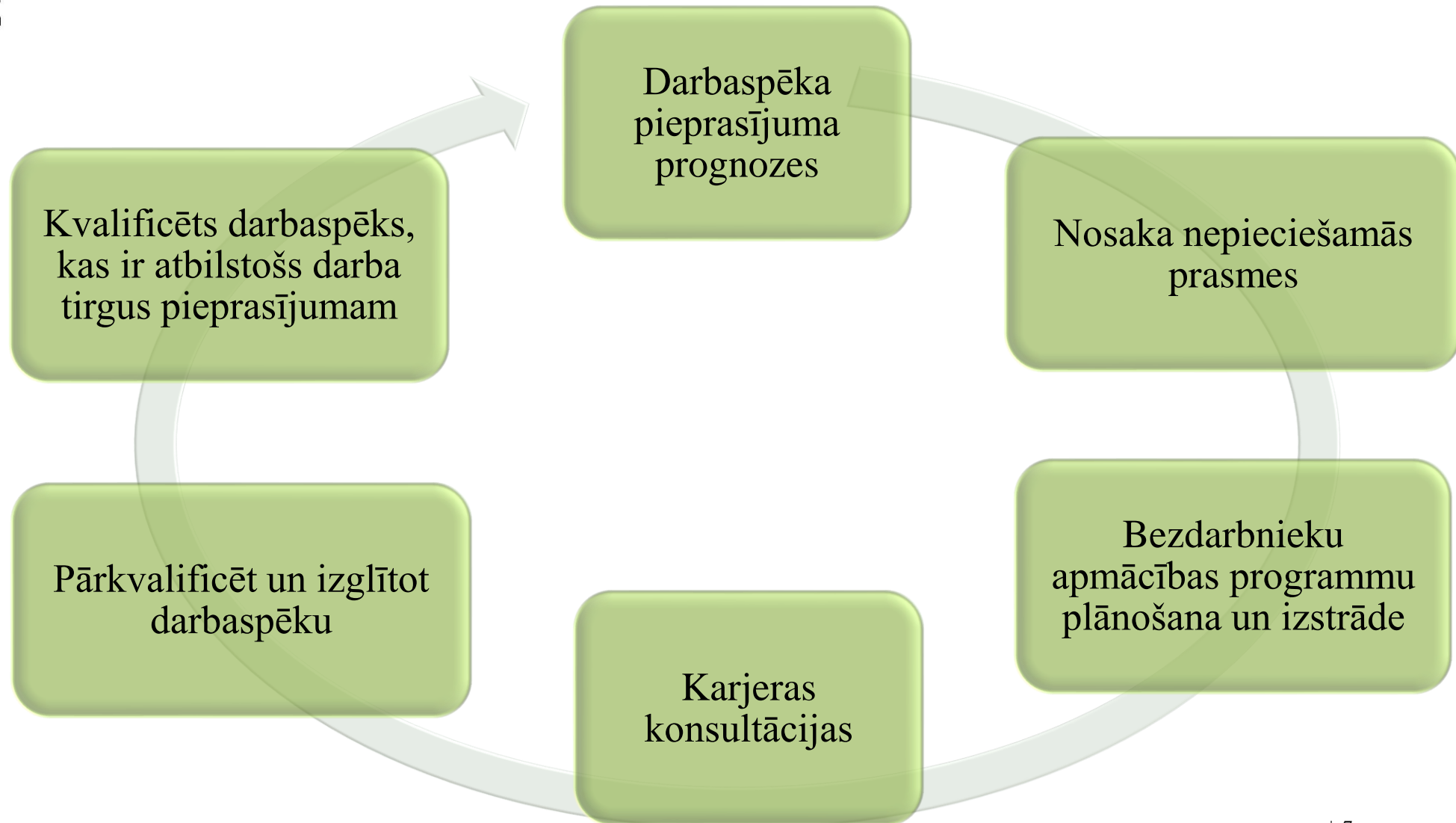
Prasmes

Prasmju kopas matricas dati

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Kāpēc ir nepieciešama īstermiņa prognozēšana?

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Kas un kā var izmantot īstermiņa prognozēšanas rīka datus?

Lietotāju grupas	Vajadzības saistībā ar funkcijām
NVA	<ul style="list-style-type: none"> • Apmācību un pasākumu plānošana • Darbības un pasākumu novērtēšana • Karjeras konsultācijas
Labklājības ministrija	<ul style="list-style-type: none"> • Atbalsta un pabalstu finanšu plānošana • Nodarbinātības politikas veidošana
Ekonomikas ministrija	<ul style="list-style-type: none"> • Nozaru politikas plānošana • Tautsaimniecības plānošana • Papildinformācija vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm
Izglītības ministrija	<ul style="list-style-type: none"> • Izglītības iestāžu atbalsta plānošana
Sociālie partneri (piemēram, LTRK, LDDK, LABS)	<ul style="list-style-type: none"> • Darba tirgus situācijas novērtējums, priekšlikumi politikas veidošanai
Izglītības iestādes	<ul style="list-style-type: none"> • Dažāda veida izglītības programmu plānošanas atbalsts
Darba devēji	<ul style="list-style-type: none"> • Darbinieku plānošana
Darba meklētāji/ bezdarbnieki	<ul style="list-style-type: none"> • Profesiju un iemaņu apguves izvēle

Ko Jūs varat atrast platformā?

Profesiju grupas, kurās ir vislielākās pieprasījuma izmaiņas

Darba samaksas diapazons dažādās profesijās

Profesiju grupu pieprasījuma izmaiņas Latvijas reģionos

Vidējā alga profesiju grupās dažādās nozarēs un reģionos

Nodarbināto un reģistrēto bezdarbnieku skaits dažādās profesiju grupās

---

Kurās nozarēs, reģionos un profesiju grupās ir vissīvākā konkurence

---

Top 10 profesijas pēc 5 gadiem

TOP 15 augstskolas pēc absolventu nodarbinātības līmeņa

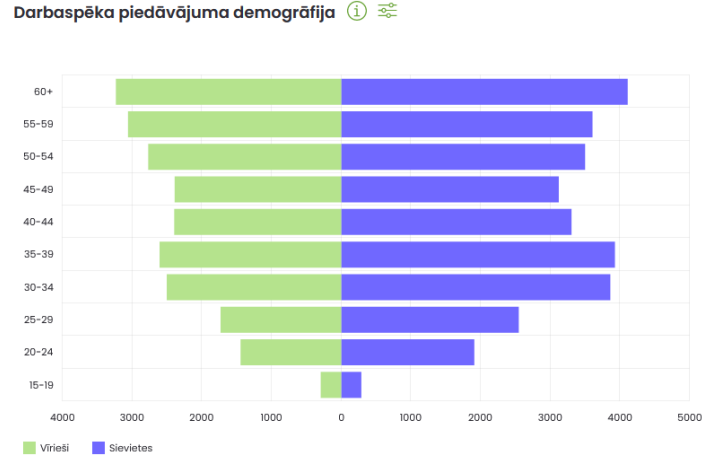
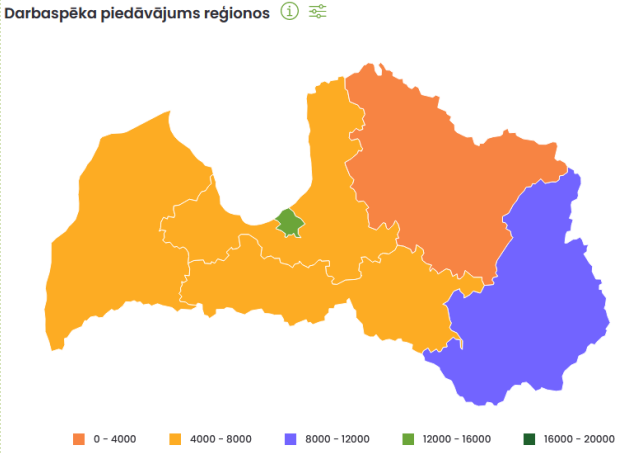
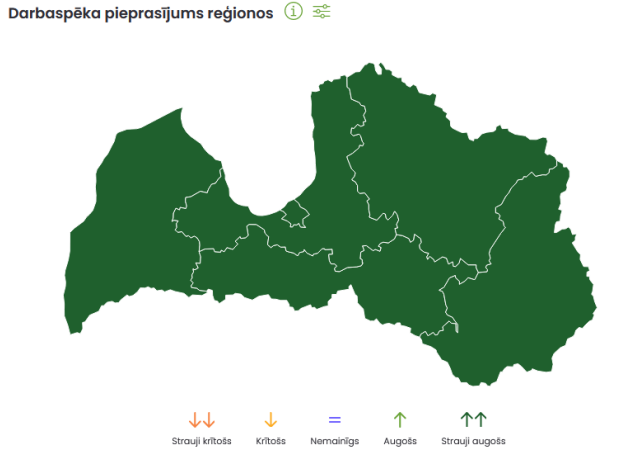

Nodarbinātības valsts aģentūra

NVA īstermiņa darba tirgus prognožu platforma – darba tirgus prognozes

- Darba tirgus prognozes
- Nozares fakti
- Profesijas profils
- Darbaspēka pieprasījums
- Darbaspēka piedāvājums
- Prasmju prognozes
- Par platformu
- Īstermiņa prognožu apraksts
- Īstermiņa prognozēšanas metodika

https://prognozes.nva.gov.lv/

Īstermiņa prognozes (NVA)

Profesijas

Dilstošā secībā ↓   Augošā secībā ↑   Ceturtais līmenis

Īstermiņa dati

1	Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	↑↑
2	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	↑↑
3	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	↑↑
4	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	↑↑
5	Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	↑↑
6	Administratīvie un finanšu vadītāji	↑↑
7	Apsardzes darbinieki	↑↑
8	Tirdzniecības pārstāvji	↑↑
9	Pavāri	↑↑
10	Citur neklasificēti strādnieki	↑↑

Strauji kritošs   Kritošs   Nemainīgs   Augošs   Strauji augošs

Reģistrētie bezdarbnieki (NVA) – aktuālie dati

Profesijas

Dilstošā secībā ↓   Augošā secībā ↑   Ceturtais līmenis

1	Citur neklasificēti strādnieki	3558
2	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	2446
3	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	1503
4	Tirdzniecības pārstāvji	894
5	Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	851
6	Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	835
7	Noliktavu darbinieki	741
8	Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	653
9	Pavāri	648
10	Biroja vadītāji	593

Profesijas

Dilstošā secībā ↓   Augošā secībā ↑   Pirmais līmenis

1	Vienkāršās profesijas	8773
2	Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	6695
3	Vecākie speciālisti	5801
4	Speciālisti	5096
5	Kvalificēti strādnieki un amatnieki	4957
6	Kalpotāji	3214
7	Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	3107
8	Vadītāji	2175
9	Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	548
10	Nacionālo bruņoto spēku profesijas	38

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darba tirgus
prognozes

Nozares fakti

Profesijas profils

Darbaspēka
pieprasījums

Darbaspēka
piedāvājums

Praismju prognozes

Par platformu

Īstermiņa prognožu
apraksts

Īstermiņa prognozēšanas
metodika

NVA īstermiņa darba tirgus prognožu platforma – nozares fakti

Izglītība ×

Dzēst visus filtrus

Darbaspēka pieprasījums pēc profesijas ?

Dilstošā secībā ↓

Augošā secībā ↑

Visi reģioni

Trešais līmenis

	Īstermiņa dati	Izmaiņas 2029–2022, %	Izmaiņas 2042–2029, %
1 Pamatizglītības un pirmsskolas pedagogi ▾	↑↑	-9	n/a
Vidējais darba vietu skaits	18359	n/a	n/a
Vidējā atlīdzība profesijā	1273	n/a	n/a
NVA reģistrēto bezdarbnieku skaits	654	n/a	n/a
Vakances	126	n/a	n/a
2 Valsts varas īstenošanas speciālisti ▶	↑↑	-14	n/a
3 Individuālās aprūpes darbinieki ▶	↑↑	6	n/a
4 Māju, viesnīcu un biroju apkopēji un palīgi ▶	↑↑	-10	n/a
5 Pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti ▶	↑↑	-6	n/a
6 Specializēto pakalpojumu jomas vadītāji ▶	↑↑	12	n/a
7 Ārsti ▾	↑↑	34	n/a
Vidējais darba vietu skaits	9390	n/a	n/a
Vidējā atlīdzība profesijā	2881	n/a	n/a
NVA reģistrēto bezdarbnieku skaits	40	n/a	n/a
Vakances	113	n/a	n/a
8 Medicīnas māsas un vecmātes profesijas vecākie speciālisti ▶	↑↑	16	n/a
9 Vidējās izglītības pedagogi ▶	↑↑	-10	n/a
10 Bērnu pieskatītāji un skolotāju palīgi ▶	↑↑	-2	n/a

Strauji kritošs

Kritošs

Nemainīgs

Augošs

Strauji augošs

Nodarbinātības valsts aģentūra

Darba tirgus prognozes

Nozares fakti

Profesijas profils

Darbspēka pieprasījums

Darbspēka piedāvājums

Pasmju prognozes

Par platformu

Īstermiņa prognožu apraksts

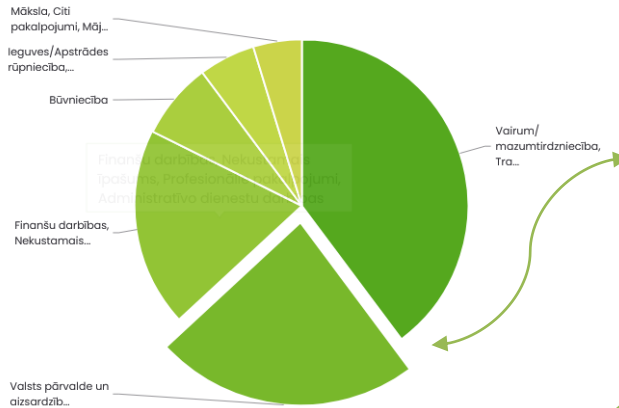
Īstermiņa prognozēšanas metodika

NVA īstermiņa darba tirgus prognožu platforma – profesijas profils

Valsts pārvalde un aizsardzība

Nozaru TOP pa nozaru grupām

Dīlstošā secībā Augošā secībā

Profesijas piedāvājums šobrīd

Pamatizglītības un pirmss...

0 - 50 50 - 100 100 - 150 150 - 200 200 - 250

Lejupielādēt

TOP 10 Profesijas pēc vidējās algas un pieprasījuma

Dīlstošā secībā Augošā secībā

Pēc vidējās algas Pēc pieprasījuma

Trešais līmenis

Valsts pārvalde un aizsardzība

- 1 Pamatizglītības un pirmsskolas pedagogi
- 2 Valsts varas īstenošanas speciālisti
- 3 Individuālās aprūpes darbinieki
- 4 Māju, viesnīcu un biroju apkopēji un palīgi
- 5 Pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti
- 6 Specializēto pakalpojumu jomas vadītāji
- 7 Ārsti
- 8 Medicīnas māsu un vecmātes profesijas vecākie speciālisti
- 9 Vidējās izglītības pedagogi
- 10 Bērnu pieskattāji un skolotāju palīgi

Strauji kritošs Kritošs Nemainīgs Augošs Strauji augošs

Īstermiņa dati Izmāņas 2029-2022, % Izmāņas 2042-2029, %

Profesija	Īstermiņa dati	Izmāņas 2029-2022, %	Izmāņas 2042-2029, %
1 Pamatizglītības un pirmsskolas pedagogi	↑↑	-10	n/a
2 Valsts varas īstenošanas speciālisti	↑↑	-14	n/a
3 Individuālās aprūpes darbinieki	↑↑	5	n/a
4 Māju, viesnīcu un biroju apkopēji un palīgi	↑↑	-11	n/a
5 Pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti	↑↑	-6	n/a
6 Specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	↑↑	9	n/a
7 Ārsti	↑↑	28	n/a
8 Medicīnas māsu un vecmātes profesijas vecākie speciālisti	↑↑	13	n/a
9 Vidējās izglītības pedagogi	↑↑	-11	n/a
10 Bērnu pieskattāji un skolotāju palīgi	↑↑	-4	n/a

Aktuālās vakances

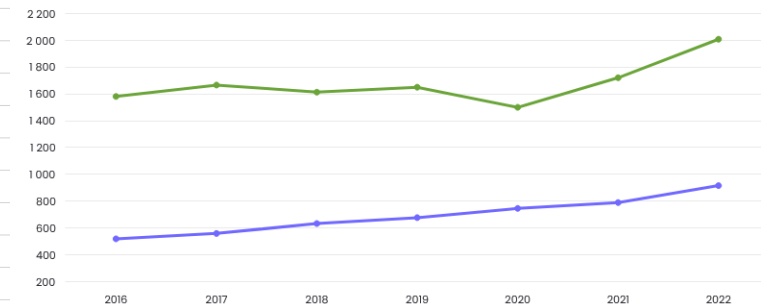
Profesijai raksturīgās prasmes

Pamatizglītības un pirmss...

- 1 Nodrošināt mācību procesam labvēlīgu mācību vidi
- 2 Pielietot pedagoģijas stratēģijas
- 3 Izvērtēt bērna spējas un viņa rakstura veidošanos
- 4 Plānot bērnu dzīvi pirmsskolas iestādē
- 5 Sadarboties ar ģimeni
- 6 Pedagoģiskā procesa plānošana
- 7 Veikt pedagoģisko darbību
- 8 Pilnveidot savu profesionālo kompetenci
- 9 Garantēt studentu drošību un disciplīnu
- 10 Mācību sasniegumu vērtēšana un diagnostika

Atalgojums profesijā, eiro

Pamatizglītības un pirmss...

Maksimālais Minimālais

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Mijiedarbība ar datiem un personalizācija – prasmes

Nodarbinātības valsts aģentūra

Prasmju prognozes

Prasmju prognozes

[Daļiņas](#)

Politikas pārvaldības vec... ×

Dzēst visus filtrus

Pārskats

Prasmes ?

× Meklēt

Meklēt

Atlasi no saraksta vai meklē meklētājā prasmes un veido savu prasmju sarakstu

1	Vadīt projektus	↑↑↑↑↑	+
2	Piedalīties projektu izstrādē, vadīšanā un ieviešanā	↑↑↑↑↑	+
3	Rast radošus risinājumus saistībā ar darba pienākumu izpildi, risināt ar projektu izstrādi un vadību saistītos jautājumus	↑↑↑↑↑	+
4	Orientēties un konsultēt par projektu izstrādi un īstenošanu	↑↑↑↑↑	+
5	Risināt ar projektu izstrādi un vadību saistītos jautājumus	↑↑↑↑↑	+
6	Izstrādāt projektus	↑↑↑↑↑	+
7	Lasīt būvprojektu	↑↑↑↑↑	+
8	Vadīt projektus, rast darba uzdevumu risinājumus	↑↑↑↑↑	+
9	Lasīt tehnisko projektu	↑↑↑↑↑	+
10	Izstrādāt projektus, izstrādāt optimizācijas metodes	↑↑↑↑↑	+

↓ ↑ ↑↑ ↑↑↑ ↑↑↑↑ ↑↑↑↑↑

Manas prasmes ?

1	Plānot un organizēt veicamo darbu	↑↑	×
2	Pašizglīties, apgūt jaunas zināšanas un prasmes	↑↑	×
3	Vākt, analizēt un sniegt informāciju	↑	×
4	Analizēt ar darba pienākumiem saistītos datus un informāciju	↑	×
5	Svešvalodu prasmes	↑	×
6	Piedalīties projektu izstrādē, vadīšanā un ieviešanā	↑	×
7	Prezentēt un komunicēt	↑	×

↓ ↑ ↑↑ ↑↑↑ ↑↑↑↑ ↑↑↑↑↑

Lejupielādēt

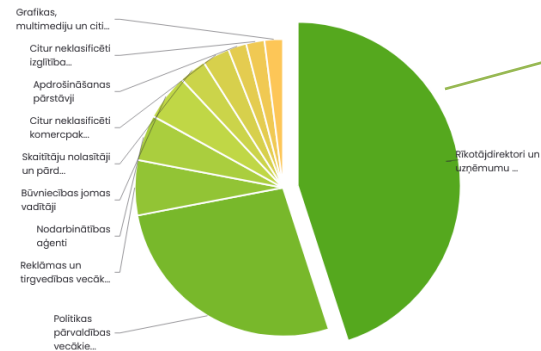
Rīkotājdirektori un uzņēm... ×

Dzēst visus filtrus

Pieprasītākās profesijas TOP 10 ?

Dilstošā secībā ↓

Augošā secībā ↑

Profesijā pieprasītākās prasmes ?

- 1 Analizēt ekonomiskajā vidē notiekošos procesus, likumsakarības un tendences, pieņemt lēmumus atbilstoši situācijas izmaiņām
- 2 Pašizglīties, apgūt jaunas zināšanas un prasmes
- 3 Vadīt projektus
- 4 Vadīt personālu
- 5 Vadīt komandas/grupas darbu
- 6 Sagatavot un sniegt prezentācijas
- 7 Pārvaldīt vienu vai vairākas svešvalodas saziņas līmeņi
- 8 Pārvaldīt valsts valodu
- 9 Plānot un realizēt uzņēmuma saimniecisko darbību
- 10 Plānot un organizēt veicamo darbu

Lejupielādēt

Darba tirgus
prognozes

Nozares fakti

Profesijas profils

Darbaspēka
pieprasījums

Darbaspēka
piedāvājums

Prasmju prognozes

Par platformu

Īstermiņa prognožu
apraksts

Īstermiņa prognozēšanas
metodika

Darba tirgus
prognozes

Nozares fakti

Profesijas profils

Darbaspēka
pieprasījums

Darbaspēka
piedāvājums

Prasmju prognozes

Par platformu

Īstermiņa prognožu
apraksts

Īstermiņa prognozēšanas
metodika

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Tendences darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma tirgū

- **Latvijā sarūk iedzīvotāju skaits:**
  - Samazināsies ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits, bet pieaugs ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars
  - Iedzīvotāju novecošanās
  - Zema dzimstība
- **Uzņēmumiem/ iestādēm** jādomā par procesu optimizēšanu, digitalizāciju un plašāku darbu automatizāciju.
- **Darba ņēmējiem** aktīvāk jāvirzās uz mūžizglītību, jāuzlabo digitālās prasmes, jāiegūst papildus kvalifikācijas, lai būtu plašākas manevrēt spējas darba tirgū.

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?